

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Filosofia de la cultura
Codi	10028
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2013/14, Primer semestre
Horari	10 a 11.30 h.
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Joan Carles Cirera Izquierdo
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7/121
Telèfon (*)	935811455
e-mail	joancarles.cirera@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns i dimecres de 11.30 a 13.00 h.

2. Equip docent

Nom professor/a	Joan Carles Cirera Izquierdo
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7/121
Telèfon (*)	935811455
e-mail	joancarles.cirera@uab.cat
Horari de tutories	Dilluns i dimecres de 11.30 a 13.00 h.

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

No hi ha cap prerequisit per matricular-se de l' assignatura . Atès que som un grau d'humanitats, l'abordatge de l'assignatura es farà des d'una òptica tant filosòfica com històrica; i en la mesura que el temps ens ho permeti, interdisciplinària.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

El terme cultura és, sovint, un calaix de sastre on s'inclouen manifestacions pròpies i d'altres més indefinides que, pel seu caràcter, cal tipificar dins altres camps del coneixement. Sense voler ser exhaustius intentarem re-definir, històrica i filosòficament, l'espai on es legitima la seva presència, així com, el procés mitjançant el qual l'individu transforma la seva condició merament biològica en matèria específicament cultural .

A partir d'aquí, examinarem les reflexions d'alguns pensadors que han analitzat què és , a què anomenem i sota quines condicions es fa palesa aquesta manifestació. També abordarem la relació que hi mantenim, a fi de permetre'ns situar el problema en les seves coordenades actuals.

El primer bloc del curs es desenvoluparà sota la forma de classes a càrrec del professor.

El programa del segon bloc es compondrà a partir de les propostes articulades més avall i recollides , en forma de treball escrit i exposició oral, pel conjunt de l'alumnat.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Anàlisi i síntesi

Resultats d'aprenentatge

L'alumne ha de poder:

1. Interpretar conceptes i textos filosòfics , artístics i literaris tan del passat com actuals.
2. Resumir els arguments centrals dels textos llegits o comentats a l'assignatura

Competència

CE2 Comunicació escrita

Resultats d'aprenentatge

L'alumne ha de ser capaç de estructurar i redactar textos de forma sintàcticament clara i correcta. Per altra banda, té que desenvolupar la seva capacitat crítica per qüestionar i destriar tot allò que, al llarg de la història, ha estat creença de l'estricta i rigorós raonament.

Competència

CT3 . Transversalitat

Resultats d'aprenentatge

L'alumne ha de ser capaç d'utilitzar la terminologia concreta de la matèria, així com , d'elaborar sol o en grup un discurs públic que pugui abastar la multiplicitat d'escenaris que l'assignatura pugui exigir.

Competència

CG3. Desenvolupar el pensament i el raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva

6.- Continguts de l'assignatura

Primer bloc

- 0. A què anomenem cultura?
- 0.1 Origen i fi de la cultura. *Prometeu i Faust*
- 0.2 Joc i cultura.
- 1. Introducció general històrica.
- 1.1 La *paideia* grega i la cultura "*animi*" romana.
- 1.2 El Renaixement i les seves crisis. Petrarca. Erasme y Montaigne.
- 1.3 Cultura i crítica a la Il·lustració: Kant, Rousseau, Sade.
- 1.4 La constitució de la gran cultura europea del segle XIX-XX.
- 1.4.1 L'arc de la sospita: De Hegel a Marx, Nietzsche y Freud.
- 1.4.2 Un final : Cultura, poder i discurs (M. Foucault)

Segon bloc treballs sobre textos

- 1. Friedrich Nietzsche : la base moral de la cultura
- 2. Sigmund Freud: la base libidinal de la cultura.
- 3. Walter Benjamin : el sorgiment de la cultura de masses
- 4. Els intel·lectuals i la cultura com a arma de lluita antifeixista.
- 5. Claude Levi-Strauss : la diferencia de cultures.
- 6. Hannah Arendt : el fons polític de la cultura.
- 7. George Steiner i T.S. Eliot : el futur post cultural
- 8. J. Kerouac : la posició contracultural I
- 9. C. Bukowski: la posició contracultural II
- 10. G. Debord : el situacionisme.
- 11.. P. Sloterdijk :condició actual de la cultura.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Tot i que en les classes es tracten temes transversals i es promou l'aprenentatge coherent de la interrelació entre cultura i filosofia, les classes s'organitzen com sessions amb estructura pròpia, sempre a la recerca del diàleg amb l'alumne

Les activitats formatives seran de tres tipus:

A- Dirigides

B- Supervisades

C- Autònomes

1. Les classes impartides pel professor pretenen la màxima participació del conjunt de la classe.
2. Les exposicions en grup (depenen del nombre d'alumnes serà en grups de 4 o 5) s'enfocaran de forma i manera que facin possible el màxim d'interacció crítica i constructiva amb el grup de l'assignatura.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Presentació pública de treballs	12	
Classes magistrals	35	
Discussió en grups	5	

Supervisades

Tutories al despatx	15	
Treball dirigit	10	

Autònomes

Lectura bibliografia	50	
Estudi	12	
Preparació exàmens	12	

8.- Avaluació

- Avaluació

Al llarg d'aquest primer bloc, farem dues proves escrites a classe, que valdran 4 dels 10 punts.

La resta serà avaluada a partir dels següents criteris:

- a. 5 punts el treball: 2.5 punts (escriptura)+ 2.5 punts (exposició oral)
- b. 1. punt l'assistència a classe.

Caldrà aprovar els dos blocs per fer-ho a l'assignatura. En cas contrari, serà necessari presentar-se a la reavaluació.

El treball només s'acceptarà si ha estat prèviament (3 reunions) tutoritzat pel professor.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Presentació de treballs

Campus virtual		
2 exàmens parcials	4 h	
Exposició oral d'un treball	1 h	

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia general del curs:

- Anonim (2003): *Historia del doctor Johann Fausto* (s. XVI). Siruela. Madrid.
- Arendt, H. (2005) : *La condición humana*. Barcelona. Paidós Iberica.
- Arendt , H i Finkelkraut,A.(1989): *La crisi de la cultura*. Barcelona. Pòrtic.
- Bauman,Z (2002): *La cultura como praxis*. Barcelona. Paidós.
- Bauman,Z. (2002): *Modernidad líquida*. FCE. Buenos Aires.
- Burckhardt,J (2004): *La cultura del Renacimiento en Italia*. Akal. Barcelona
- Burckhardt,J(1999): *Reflexiones sobre la historia universal* .FCE. México.
- Burckhardt,J (2005): *Historia de la cultura griega*. 3 vols.Gredos. Madrid.
- Burke,P.(2006): *¿Qué es la historia cultural?*.Paidos Iberica. Barcelona.
- Campbell, J. (2001): *Loca sabiduría: así fue la generación beat*. Barcelona. Alba.
- Cassirer, E. (1977): *Antropología filosófica*. México FCE.
- Cassirer,E. (1993): *Filosofía de la Ilustración*. FCE. México. @
- Eagleton, T (2001): *La idea de cultura*. Barcelona. Paidós.
- Èsquil (2000): *Prometeu encadenat*. La Magrana. Barcelona. @
- Gadamer,H-G (1990): *La herencia de Europa*. Península. Barcelona.
- Gadamer,H-G (2001): *El inicio de la sabiduría*. Paidós. Barcelona.
- Geertz, C. (2005): *La interpretación de las culturas*. Gedisa. Barcelona.
- Goethe, J.W.(2009): *Faust*. Barcelona. Riurau.
- Hesíode (2000): *Els treballs i els dies*. La Magrana. Barcelona. (PDF) @
- Jaeger, W.(2001): *Paideia. Los ideales de la cultura griega*. FCE. México.@
- Kant, I. (1999): *En defensa de la Ilustración*. Alba. Barcelona.
- Kraye, J (2003): *Introducción al humanismo renacentista*. Barcelona. Akal.
- Lepénies,W.(2008):*Melancolía y utopía*. Arcadia. Barcelona.
- Marlowe, Ch. (2000): *La trágica historia del Doctor Fausto*. Cátedra. Madrid.
- May,S (1970): *Los Hippies: una contra-cultura*. Barcelona. Anagrama.
- Nietzsche, F.W.(2000): *Sobre el porvenir de nuestras escuelas (1872)*. Barcelona. Tusquets.
- Philonenko,A(1984): *Jean-Jacques Rousseau et la pensée du malheur*. Vrin. Paris.
- Rousseau, J.-J (1983): *Discursos.* "Discurs sobre l'origen i els fonaments de la desigualtat entre els homes" (1755). Barcelona. Eds. 62.
- Safranski,R. (2000): *El mal*. Tusquets. Barcelona.
- Sloterdijk, P (2006): *Crítica de la razón cínica*. Madrid. Siruela.
- Sobrevilla, D. ed. (2006): *Filosofía de la cultura*. Trotta. Madrid.
- Vattimo, G (1987): *El fin de la modernidad*. Barcelona. Gedisa.
- Vernant, J-P (2000): *L'univers, els déu i els homes*. Barcelona. Empúries.

Bibliografia del segon Bloc:

Tema 1: -Nietzsche, F.W.(2010): *La genealogia de la moral*. Biblioteca virtual universal. @

Tema 2: -Freud, S (2008): *El malestar de la civilització*. Barcelona. Accent Editorial.

Tema 3: -BENJAMIN, W.(2011) *L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat tècnica*. Barcelona. Ed. 62.

Tema 4: - Aznar Soler, M(1987): *I Congreso Internacional de Escritores para la Defensa de la Cultura: París 1935*, Valencia. Generalitat Valenciana.

- Aznar Soler,M (1987): *II Congreso Internacional de Escritores para la Defensa de la Cultura: Valencia-Madrid-Barcelona-París 1937*.Valencia, Generalitat Valenciana.

-*II Congreso Internacional de Escritores Antifascistas (1978-1979)* Barcelona. Laia.

-<http://hipatia.uab.cat/exposicions/exili/1937/p>

Tema 5: - Lévi-Strauss, C. (1985): *El pensament salvatge (1962)*. Barcelona. Eds 62.

-Lévi-Strauss, C. (1989): *Raza y cultura*. Madrid. Cátedra.

Tema 6: -Arendt, H. (2003): *Entre pasado y futuro*. “*La crisis de la cultura: su significado político y social*” Barcelona. Península.

Tema 7: -Steiner, G. (1991): *En el castillo de Barba Azul*. Barcelona. Gedisa.

-Eliot, T.S.(1984): *Notas para la definición de la cultura (1948)*. Buenos Aires. Emecé editores. @.

Tema 8: -Kerouac, J.(1997): *Los vagabundos del Dharma*. Barcelona. Anagrama. @

-Kerouac,J (1980): *Els pòtols místics*. Barcelona. Proa.

Tema 9: -Bukowski, C (2009): *Fragments de un cuaderno manchado de vino*. Barcelona. Anagrama.

-Bukowski, C (2002): *Escritos de un viejo indecente*. Barcelona. Anagrama.

- Bukowski, C (2004): *Peleano a la contra*. Barcelona. Anagrama.

Tema 10: -Debord,G (2002) : *La sociedad del espectáculo*. Valencia. Pre-textos.

Tema 11:Sloterdijk,P (1999): *Normas para el parque humano*. Madrid. Siruela.

www.observacionesfilosoficas.net. @

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE